Eiropas Parlaments
2014-2019

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

2018/0318(NLE)

25.10.2018

***

IETEIKUMA PROJEKTS

par priekšlikumu Padomes Lēmumam par to, lai noslēgtu statusa nolīgumu starp Eiropas Savienību un bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku par darbībām, ko bijušajā Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikā veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra
(COM(2018)0611 – C8-0000/2018 – 2018/0318(NLE))

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

Referente: *Bodil Valero*

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

*	Apspriežu procedūra
***	Piekrišanas procedūra
***I	Parastā likumdošanas procedūra (pirmais lasījums)
***II	Parastā likumdošanas procedūra (otrais lasījums)
***III	Parastā likumdošanas procedūra (trešais lasījums)

(Norādītā procedūra pamatojas uz akta projektā ierosināto juridisko pamatu.)

SATURA RĀDĪTĀJS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS 5

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par priekšlikumu Padomes Lēmumam par to, lai noslēgtu statusa nolīgumu starp Eiropas Savienību un bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku par darbībām, ko bijušajā Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikā veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra
(COM(2018)0611 – C8-0000/2018 – 2018/0318(NLE))

(Piekrišana)

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Padomes lēmuma priekšlikumu (COM(2018)0611),

– ņemot vērā [Eiropas Savienības un *FYROM* nolīguma projektu] (XXXXX/2018),

– ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 77. panta 2. punkta b) un d) apakšpunktu, 79. panta 2. punkta c) apakšpunktu un 218. panta 6. punkta otrās daļas a) apakšpunktu (C8-0000/2018),

– ņemot vērā Reglamenta 99. panta 1. un 4. punktu un 108. panta 7. punktu,

– ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ieteikumu (A8-0000/2018),

1. sniedz piekrišanu nolīguma slēgšanai;

2. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī bijušās Dienvidslāvijas Republikas Maķedonijas valdībai un parlamentam.

PASKAIDROJUMS

a. Vispārīga informācija

Ierosinātā Padomes lēmuma mērķis ir apstiprināt statusa nolīgumu starp Eiropas Savienību un bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku (*FYROM*) par darbībām, ko bijušajā Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikā veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra, kā paredzēts Regulā (ES) 2016/1624 par Eiropas Robežu un krasta apsardzi.

Minētajā regulā Aģentūrai ir paredzētas dažādas iespējas sadarboties ar trešām valstīm. Statusa nolīguma mērķis ir nodrošināt juridiski saistošu regulējumu Aģentūras darbībām, kurās vienību dalībnieki ar īstenošanas pilnvarām tiktu izvietoti trešās valsts teritorijā. Regulas (ES) 2016/1624 54. panta 4. punktā nepārprotami ir noteikts, ka gadījumos, kad ir paredzēts, ka Eiropas Robežu un krasta apsardzes vienības tiks izvietotas trešā valstī darbībās, kurās vienību dalībniekiem būs īstenošanas pilnvaras vai ja citas darbības trešās valstīs to pieprasa, Savienība ar attiecīgo trešo valsti noslēdz statusa nolīgumu.

Statusa nolīguma nolūks ir ietvert visus aspektus, kas vajadzīgi, lai veiktu Aģentūras darbības trešās valstīs. Turklāt tajā būtu jānosaka operācijas apmērs un izvietoto vienību dalībnieku civiltiesiskā atbildība un kriminālatbildība, uzdevumi un pilnvaras. Statusa nolīgumos būtu arī jāgarantē pamattiesību pilnīga respektēšana un īpaša sūdzību mehānisma izveide, kurš jāizmanto tad, ja šo operāciju laikā tiek pārkāptas pamattiesības.

Statusa nolīgums ar *FYROM* ir otrais nolīgums, kas ar trešo valsti noslēgts sarunu gaitā, kuras ar Rietumbalkānu valstīm sāktas par statusa nolīgumiem.

b. Referentes nostāja

Referente uzskata, ka, pamatojoties uz sadarbību ar trešām valstīm, ir ārkārtīgi svarīgi nevis vienoties par neformālu darba kārtību, bet gan noslēgt oficiālus un juridiski saistošus nolīgumus, tādējādi nodrošinot šādas sadarbības pārredzamību, sabiedrības veiktu kontroli un demokrātisku pārraudzību. Taču visiem nolīgumiem, kas noslēgti starp Eiropas Savienību un trešām valstīm par darbībām, ko veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra, vajadzētu būt rūpīgi pārdomātiem, tiem būtu jānodrošina pievienotā vērtība un to nolūkam un saturam vajadzētu būt tādam, kas ir nepieciešams un samērīgs.

Tādējādi ir svarīgi noslēgt statusa nolīgumus ne tikai tāpēc, lai nodrošinātu pārredzamību un Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras pārskatatbildību par operatīvo sadarbību ar trešām valstīm, bet arī lai nodrošinātu skaidru sadarbības ar trešām valstīm regulējumu ES ārējo robežu pārvaldības jomā. Ar statusa nolīgumu būtu jānodrošina pamattiesību aizsardzība, kā arī jāuzsver vienības dalībnieku pienākums pilnībā ievērot nolīguma darbības jomā ietvertās pamattiesības un pamatbrīvības, jo īpaši attiecībā uz patvēruma procedūrām, cilvēka cieņu un spīdzināšanas un necilvēcīgas vai pazemojošas attieksmes aizliegumu, tiesībām uz brīvību, neizraidīšanas principu un kolektīvās izraidīšanas aizliegumu, bērna tiesībām un tiesībām uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību. Turklāt, ņemot vērā Regulas (ES) 2016/1624 72. pantu, ar tiem būtu sistemātiski jānosaka pienākums izveidot un īstenot tādus efektīvus ar pamattiesībām saistītus sūdzību mehānismus, kuri nodrošinātu iespēju iesniegt sūdzības gadījumos, kad operāciju veikšanas laikā šīs sadarbības ietvaros tiek pārkāptas pamattiesības.

Lai turpmāk sekmētu funkcionālu un stabilu Aģentūras darbību sadarbības ar trešām valstīm jomā, arī turpmākajos nolīgumos pilnībā jāņem vērā pamattiesību pilnīga respektēšana, datu aizsardzība un privātums. Lai nodrošinātu pārskatatbildību, nolīgumos vienmēr jāiekļauj atbilstīgs vienību dalībnieku juridiskais statuss, nosakot skaidrus krimināltiesiskās, civiltiesiskās un administratīvās atbildības noteikumus. Attiecībā uz turpmākajām sarunām par statusa nolīgumu noslēgšanu referente prasa Komisijai pirms iesaistīšanās sarunās visos gadījumos veikt attiecīgās trešās valsts cilvēktiesību/pamattiesību stāvokļa novērtējumu un savlaicīgi paziņot šāda novērtējuma rezultātus Eiropas Parlamentam.

Jautājumā par Eiropas Robežu un krasta apsardzes regulas pilnveidošanu tādā jomā kā sadarbība ar trešām valstīm referente uzsver, ka saskaņā ar Aģentūras pilnvarām atbalstīt dalībvalstis ES ārējo robežu pārvaldībā ir svarīgi nepieļaut sadarbības ar trešām valstīm paplašināšanu, uzsākot sadarbību ar trešām valstīm, kurām nav kopīgas sauszemes robežas ar kādu no dalībvalstīm.

Ņemot vērā gaidāmo statusa nolīgumu noslēgšanu ar trešām valstīm, referente aicina Komisiju pirms šā statusa nolīguma noslēgšanas nekavējoties darīt pieejamus un publiskot visus dokumentus, kas nepieciešami Parlamentam, lai tas varētu veikt savu darbu un sākt attiecīgās piekrišanas procedūras, kā noteikts Reglamenta 99. panta 1. un 4. punktā un 108. panta 7. punktā. Tas nodrošinātu pārredzamību un rūpīgu sabiedrības veiktu kontroli, kā arī šādu nolīgumu demokrātisku pārraudzību.

Visbeidzot, referente uzskata, ka ierosinātais statusa nolīgums atbilst statusa nolīguma paraugam, kas sniegts Komisijas paziņojumā par saturu un noteikumiem, kuri būtu jāiekļauj galīgajā nolīgumā.

Tā kā šis nolīgums jau ir īstenošanas posmā, Parlaments lūdz, lai Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra nekavējoties informētu Eiropas Parlamentu par darbībām, kas tiek veiktas, īstenojot šo statusa nolīgumu, un atgādina, ka Aģentūrai ir pienākums savos gada ziņojumos iekļaut izvērtējumu par sadarbību ar trešām valstīm saskaņā ar Regulas 2016/1624 54. panta 11. punktu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, referente iesaka Parlamentam apstiprināt Padomes lēmuma teksta projektu.